

Kedves Olvasó!

Nagy szeretettel köszöntelek Fikarc I. számának megjelenése alkalmából. Hogy egészen pontosan fogalmazzak, a Fikarc újraindulása alkalmából, hiszen hosszabb szünet után van újra suliójság a Gépészben, a modern kornak megfelelően már nem papír alapon, hanem online, de remélem, ez a formátum is elnyeri a tetszésedet!

Nagy dolog ez, hiszen azt jelenti, vannak lelkes újságírók, akik vállalták, hogy a tanórai feladatokon túl készítenek egy rendszeresen megjelenő kiadványt, és reménykedünk, hogy lesznek Olvasók is, hisz végtére azért írják a cikkeket, készítenek interjúkat, hogy Ti ezeket el is olvassátok.

Bízom benne, hogy rendszeres olvasóink lesztek, és ha ezen felül érdekel benneteket az újságírás, a szerkesztőségek világa, nagy szeretettel várunk mindenkit!

Kellemes időtöltést, jó olvasgatást kívánok!

Csuha Máté

főszerkesztő

A MAGYAR FENYŐK

Írta: Kovács Bence

A hagyományos fenyők általában a (z):

1. Lucfenyők
2. Ezüsfenyők
3. Szerb lucfenyő
4. normand

Általában ezeket a fajta fenyőket használjuk itt Magyarországon fenyőfaként

A lucfenyő jellegzetességei:

- apróbb tűlevelei vannak
- illata miatt nagyon sokan szeretik karácsonyfának

A szerb lucfenyő jellegzetességei:

- puhább tűlevelű
- az ága végei gyönyörűen ezüstösen pompáznak, ezért szeretik ezt a fajtát karácsonyfának

A normand fenyő jellegzetességei:

- Szép szabályos ágai vannak
- tompa tűlevelű
- azért szeretik karácsonyfaként, mert a legkisebb mértékben potyognak a tűlevelei

Az ezüsfenyő jellegzetességei:

- kemény szúrós tűlevele van, ami szép ezüst árnyalatban pompázik
- különböző árnyalatban is megtalálható
- a színe miatt szeretik karácsonyfának

Karácsonyi irodalmi csokor

Összegyűjtöttünk nektek néhány ismert és kevésbé ismert irodalmi alkotást, melyek segítségével könnyebben ráhangolódhattok az ünnepre.

Gazdag Erzs: Karácsony

Szól a csengő, száll a dal.
Itt van a karácsony.
Arany csillag tündöklök
a fenyőfaágon.

Gyertya lobban, mennyi fény!
Mintha a fa égne!
Ha nem volna Karácsony
felszállna az égre.

Ott lobogna a fenyő
mint egy tüzes csillag,
amelyikről éjszaka
szikraesők hullnak.

Itt marad most a fenyő.
Itt marad minálunk.
S amíg itt lesz, mindnyájan
ünneplőben járunk.

Fényben rezeg a fenyő.
Lobognak a gyertyák.
Ünnep van ma, Karácsony
látogatott hozzánk.

Gazdag Erzs: Karácsony-hívogató

Ezüstszánkót hajt a dér
hófehér határon.
Deres szánon didereg,
fázik a Karácsony.

Zendül a jég a tavon,
amint által jönnek.
Decemberi hópihén
fénylik már az ünnep.

A kályhánkban láng lobog.
Gyere be, Karácsony!

Gyűjtsd meg gyertyád, fényszóród
a fenyőfaágon!

Melegedj meg idebent,
légy vendégünk mára!
Karácsonyi csillagod
tedd a fenyőfánkra!

Reményik Sándor

A karácsonyfa énekel

Ha szűk szoba: hadd legyen szűk szoba.
A szűk szobában is terem öröm,
Gyúl apró gyertya ínség éjjelén,
Ó csak ne legyen sorsom bús közöny,
Ó csak legyek a fény forrása én,
Apró gyermekek bálványozott fája,
Én az idegen, én a jövevény.
Égő fenyőfa, égő áldozat,
Akit az Isten ősi otthonából
Emberek örömeire elhozat.
Csak rajzolódjék mélabús árnyékom
S imbolyogjon a szűk szobák falán.

Mindegy, hogy mi lesz velem azután,

Ady Endre

Karácsony

I.

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumba
A Messiás

Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszu sorba
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme sűgna, szállna,
Az én kedves kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

II.

Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna ünnepelni
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
- Úgy, mint régen -
Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni.

De jó volna mindent, mindent
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermekszívvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretetben üdvözülni.

III.

Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna,
Óh, de nagy boldogság
Szállna a világra.
És a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomoru útra.

Golgota nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget,
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra...

József Attila

KARÁCSONY

Legalább húsz fok hideg van,
Szelek és emberek énekelnek,
A lombok meghaltak, de született egy ember,
Meleg magvető hitünkről
Komolyan gondolkodnak a földek,
Az uccák biztos szerelemmel
Siető szíveket vezetnek,
Csak a szomorú szeretet latolgatja,
Hogy jó most, ahol nem vágtak ablakot,
Fa nélkül is befül az emberektől;
De hová teszik majd a muskátlikat?
Fölöttünk csengőn, tisztán énekel az ég
S az újszülött rügyező ágakkal
Lángot rak a fázó homlokok mögé.

Karácsony

Oldják iszákjukat a csendesülő,
alacsony fellegek,
ömlik az ártatlan, az együgyű hó
a háztetőik felett.
A füst elkapja derekát,
együtt forognak,
úgy imbolyodik a világ,
ahogy ők imbolyodnak.
húzzák már komoly szarvasok
az ünnepet,
szájuk körül az esti pára

s az eltűnt gyermekkor lebeg.
Ömlik a hó, ömlik a hó,
nem nézi, hova hull,
csak bámulnak a szarvasok,
szarvukon gyertya gyúl.
Ömlik a hó, ömlik a hó,
leng, surrog és kering,
eltemeti a surranó
december lépteit,
meztelen, ezüst lábnyoma
nem villan már sehol,
a szarvas békén lépeget,
bizakodik, dalol.
„Honnan jössz?” – kérdezem a hótól.
„Te hova mégy?” – a hó ezt kérdezi.
Rám néz, én meg rá. Hallgatok.
Mit feleljek neki?

Szabó Lőrinc

Ahogy a karácsony a hétköznapból megszületik

Mint egy csoda, úgy jött ez a hó. Váratlansága, frissessége, ajándékszerű jellege egészen boldoggá tette és felvillanyozta az embereket.

Nagyon ránk fért ez a kis felvillanyozás. Mert a nagy ünnep, a nagy előkészület, a nagy várakozás – úgy hiszem – mindenkinek alaposan és előre kimeríti testét-lelkét. Más, apróbb ünnep, mint például a vasárnap, amiből 52 meg 53 is jut egy esztendőre, sokkal kényelmesebben köszönt ránk. A hétköznapi valóság és a munka közt ott van a szombat éjszakai pihenés, mindenki frissen ébred a reggelbe, a nyugalomba. A karácsony azonban – és fenséges ünneptársai – minden átmenet nélkül ér el bennünket.

Már hetek óta minden téren erősebb a tempó. Az utolsó napok egyre zsúfoltabbak. Az utolsó órák gondja pedig már oly óriási, mintha a lélekben is az a roppant forgalom játszódna le, amely a karácsonyesti-hétköznapi utcákon torlódik össze. Még és még és még kell, vagy kellene valami, bevásárlás, megemlékezés, elintézés, üdvözet, értesítés, szaladgálás, otthoni készülődés – még és még és még; s végül kényszermegoldásokkal is megelégszik az ember, csakhogy jöjjön már, jöhessen már a Jézuska és a Karácsonyfa.

S akkor, akkor, amidőn már csakugyan vége a napnak (a hétköznapnak, amelynek megnőtt feladatait megrövidült idő alatt kellett elvégezni), vagy amidőn az elmaradtat egy feledést kereső gesztussal eltörli a lelkéről az ember – akkor egyszerre átmenet nélkül és teljes ragyogásában ömlik szét az előbb még izgatott és ideges és lázasan dolgozó lakásokban a Béke, az Ünnepek.

A vasárnapok elkülönülten, önállóan, függetlenül vannak az évben. A karácsony szervesen fejlődik a munkás hétköznapból, előttünk születik meg – munka, szürkeség és mindennapiság csodálatos metamorfózisa!

És ez a szép benne... És ezért fogadtuk ma, éppen ma, épp az utolsó napon ezt az éjszaka jött, nagy, bundás fehérséget olyan különös örömmel. Örömünk már reggel az eljövendő estének szólt, amelyet széppé igyekszünk tenni, és annak, hogy íme: az ég is segít és fárad, mint mi, ennek a szent napnak hétköznapi zsúfoltságában, az ég is fárad, és mint a fehér karácsonyt megadta, úgy megadja talán a többit is, amit kérünk.

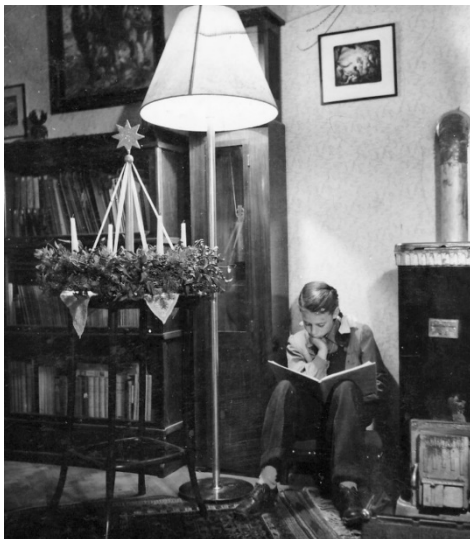
Karácsonyi népszokások

Írta: Váczai Denisz

Napjainkra kissé megfakult a népszokások jelentősége, de vannak köztük olyanok, amik még elevenen élnek, és meghittebbé varázsolják a szeretet ünnepét.

A régi időkben a karácsony elképzelhetetlen lett volna azok nélkül a szokások nélkül, amelyek még élményekkel telibbé tették az ünnepvárás izgalmait. Az elmúlt évtizedekben kissé megfakultak ezen szokások jelentősége, és rohanó világunkban hajlamosak vagyunk a lelket melegítő pillanatokról megfeledkezni. Szerencsére azért sok olyan, a régmúltban gyökerező szokás él még elevenen, amely továbbra is meghittebbé és tündöklőbbé varázsolja a szeretet ünnepét.

Adventi koszorú

Az adventi koszorú őseit 1839-ben készítette Johann H. Wichern németalföldi evangélikus lelkész: egy örökzölddel díszített szekérkeréken 24 gyertyát helyezett el, melyek közül minden nap eggyel többet gyújtott meg karácsonyig. Napjainkra a 24 gyertya helyett 4 gyertya – az adventi vasárnapokat idéző –, maradt meg. A hit, a remény, az öröm és a szeretet, színük pedig a katolikus szokás szerint lila és rózsaszín. A világító gyertyák számának növekedése szimbolizálja a növekvő fényt, amelyet Isten Jézusban a várakozónak ad karácsonykor.

Böjt

Korábban szokás volt az adventi időszakban böjtöt tartani. Az adventi böjti idő alatt tiltották a zajos mulatságokat és az ünnepélyes házasságkötéseket. A böjtölés hagyománya a 20. század közepe táján tűnt el.

Borszentelés

A Szent János-napi borszentelés egyházi magyarázat szerint azt jelenti, hogy ha a hívő buzgó imával veszi magához a nedűt, akkor az megóvja a testi és a lelki bajoktól, az utazás alkalmával fenyegető veszedelmektől, az ördög kísértéseitől.

December 27-én, Szent János napján szokás volt a bor megáldása. Ezen a napon minden család bort vitt a templomba, amelyet a pap megáldott. A szentelt bornak mágikus erőt tulajdonítottak

és azt vallták, hogy gyógyító hatással bír. A bortermelő vidékeken a szőlősgazdák egy kis üveg bort visznek a templomba, majd a megszentelt borból a pincében minden hordóba öntenek egy keveset, hogy ne romoljon meg a hegy leve.

Ostyahordás

Karácsony böjtjén, vagy néhány nappal előtte, a kántortanító az iskolás gyerekekkel minden családnak megfelelő számú ostyát küldött. Az ostyáért viszonzásul a tanítónak lisztet, babot, tojást, kolbászt, hurkát küldtek, az ostyát vivő gyermekek pedig pénzt, almát, aszalt gyümölcsöt kaptak.

Az ostya a karácsonyi vacsora fontos része volt, amelyet több helyen mézzel, fokhagymával együtt ettek. Egy-egy darabot a család minden tagja a karácsonyi morzsához is tett belőle. Vannak családok ahol ez a szokás napjainkban is elevenen él.

Pásztorok karácsonyi vesszőhordása

A pásztorok karácsonyi vesszőhordása az egész Ipoly vidékén elterjedt szokás volt. Karácsony előestéjén a pásztorok vesszőkkel jártak, amelyekből a gazdasszony a kötényével húzott ki néhány szálát azért, hogy az állatai a következő évben egészségesek legyenek. A vesszőért cserébe a pásztorok bort, cipót, esetleg pénzt is adtak.

Pásztorjárás

A pásztorjárás szereplői karácsonyeste éjfélig járták a házakat. Kifordított bundát viseltek, tarisznyát tettek a vállukra, kezükben pásztorbotot tartottak. A kispásztor vitte a betlehemi jászolt. Énekeket adtak elő, majd a végén adományokat vártak a ház urától.

Kántálás

Célja a tisztelgés, jókívánság kifejezése és ajándékgyűjtés volt az egyház részére. Különböző korú csoportok jártak együtt kántálni, külön a gyermekek, külön a fiatal emberek és külön a házas emberek, más-más időpontban. A kisgyermekek többnyire a „Mennyből az angyal” című magyar egyházi népéneket énekelték.

Betlehemezés

Talán ez az a hagyomány, ami a mai napig a legelevenebben él. A karácsonyi játékok legrégebbike: a 11. századtól kezdve van róla adat, akkoriban templomokban adták elő. Az első magyar szövegek a 17. századból erednek.

A Betlehemezés Jézus születésének történetét bemutató, ma is élő, egyházi eredetű népi játék. Szereplői általában pásztoroknak öltözve, házilag készített jászollal vagy betlehemi kistemplommal járnak házról házra. Szent énekekkel, tréfás párbeszédekkel elevenítik fel Jézus születésének eseményeit.

Regölés

István napjától, december 26-tól újévig jártak a regösök. Kereplőkkel, dudákkal, dobokkal zajongva köszöntőket is mondtak, kívánva egymásnak bőséget, boldogságot. Különféle énekeket adtak elő és jókívánságokat mondtak a ház lakóinak.

Ünnepi interjú Lukács Bence Miklós Tanár úrral

Az interjút készítette: Schwegler Mózes

Az alábbiakban egy interjút olvashattok iskolánk közkedvelt oktatójával, Miki bával, akivel beszélgetünk az ünnepi készülődésről, a tanári pálya szépségeiről, de szóba kerül a diákságot szeptember óta izgalomban tartó mobiltelefon-rendelet is.

- *Kedves Tanár úr! Néhány nap, és itt a karácsony. Van valamilyen különleges, egyedi szokása, ami az ünnephez kapcsolódik?*
- Van karácsonyi szokásom, a szüleimmel a nagynénémnél szoktunk lenni mindig Szenteste a szomszéd faluban és minden évben kísétálok, ez nagyjából 12 km-t jelent, szóval edzésnek is tökéletes.
- *Hogy telik Önöknél a Szenteste?*
- A családommal a nagynénémnél vagyunk, utána pedig a volt egyetemi lakótársammal elmegyek éjféli misére Marcaliban.
- *Az ünneplésen túl mivel tölti majd ez a hosszú téli szünetet?*
- Színházba megyünk a feleségemmel és a barátainkkal, pihenni szeretnék és összeállítani egy-két tananyagot.
- *Melyik a legemlékezetesebb ajándék, amit valaha kapott?*
- A Padlás című musical dalai bakelitlemezen. Nagyon nehéz megszerezni.
- Mi vitte arra, hogy a tanári pályát válassza?
- Szeretem elmagyarázni a történelmi dolgokat.
- *Mi az, amit szeret benne, és mi az, amit kevésbé?*
- A diákokkal való kapcsolat, ami örökké fiatalon tartja az agyamat és a lelkemet, az a legjobb része. A legrosszabb része a papírmunka (Kréta-ellenőrzés, bizonyítványírás stb) és a kötelező havi értekezletek.
- *Több tantárgyat is tanít az iskolában, van esetleg kedvence, melyik áll közelebb Önhöz?*

- Egyértelműen a történelem Szerintem nem tanítom olyan jól, mint a földrajzot, de jobban szeretem. Ennek az az oka, hogy a történelem nem csak a tanult/tanított szakom, hanem a hobbim is.
- *Mi lenne, ha nem tanár lenne? Volt esetleg B opciója?*
- Hivatásos honvédtiszt, valószínűleg tüzér vagy folyami flottilás.
- *Végül hadd kérdezzem meg, mit gondol a mobilok betiltásáról? Ön egyetért vele vagy ellenzi?*

- Én a telefonok begyűjtését tavaly elkezdtem a saját osztályomnál, ehhez tartottam is magamat, szerintem ez egy alapvetően jó lépés volt. Annyi, hogy szigorúbb lennék ebben a kérdésben és kicsit máshogy csinálnék egy-két dolgot. Azért támogatom ezt, mert középiskolások vagytok, beszélgetetek, kártyázzatok, olvassatok, ne ezeket az eszközöket nyomkodjátok.